

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

Jednolity System Segregacji Odpadów (JSSO)*

Przewodnik dla gmin

ZASADY JSSO

Już od 1 lipca 2017 r.* obowiązuje w kraju Jednolity System Segregacji Odpadów (JSSO). Dla ułatwienia Ministerstwo Środowiska wprowadziło okres przejściowy dla gmin na:

- ✓ wymianę pojemników we właściwych kolorach i opisach najpóźniej do 30 czerwca 2022 r.
- ✓ dopasowanie umów na odbiór lub na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości najpóźniej do 30 czerwca 2021 r.

Zgodnie z tymi przepisami odpady komunalne powinny być zbierane w sposób selektywny w podziale co najmniej na:

- papier, w pojemnikach/workach koloru niebieskiego z napisem „papier”,
- szkło, w pojemnikach/workach koloru zielonego z napisem „szkło”,
- metale i tworzywa sztuczne, w pojemnikach/workach koloru żółtego z napisem „metale i tworzywa sztuczne”,
- bioodpady, w pojemnikach/workach koloru brązowego z napisem „bio”,
- odpady, których nie udało się umieścić w ww. pojemnikach/workach, można zgromadzić w pojemniku/worku koloru czarnego z napisem „odpady zmieszane”.

Uwaga!

Przepisy nie dopuszczają braku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w zamian za podwyższoną opłatę za zagospodarowanie odpadów komunalnych (tj. brak możliwości składania deklaracji o niesegregowaniu odpadów i wnoszenia z tego tytułu wyższej opłaty).

* wejście w życie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY DLA GMIN z dniem 6 września 2019 r.**:

Rozwiązania w zakresie infrastruktury

- ✔ zniesiono obowiązek regionalizacji w zakresie przetwarzania odpadów komunalnych,
- ✔ wprowadzono zakaz przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania przez gminy, które nie wprowadziły selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- ✔ uproszczono przepisy w zakresie budowy nowych instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych,
- ✔ umożliwiono tworzenie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami,
- ✔ rozszerzono zakres odpadów przyjmowanych przez PSZOK-i (m.in. o odpady pochodzące z działalności rolniczej),
- ✔ wzmocniono nadzór nad przedsiębiorcami odbierającymi odpady komunalne (poprzez odejście od rozliczania ryczałtowego).

Nowa metoda obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

- ✔ zmieniono sposób obliczania przez gminy poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu (wprowadzenie bardziej szczegółowej metody, która pozwoli na obliczanie osiąganego poziomu w stosunku do wszystkich odpadów komunalnych, a nie jak dotychczas tylko dla 4 frakcji odpadów komunalnych),

** wejście w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

www.naszemi.pl
#segregujeMY

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY DLA GMIN

z dniem 6 września 2019 r.**:

Zachęty do selektywnego zbierania odpadów

- ✔ umożliwiono gminom rozliczanie środków pozyskanych ze sprzedaży surowców wtórnych i produktów przygotowanych do ponownego użycia na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- ✔ wprowadzono ulgi dla właścicieli nieruchomości zagospodarowujących bioodpady w przydomowych kompostownikach,
- ✔ doprecyzowano przepisy w zakresie stawek opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych (wprowadzenie stawek maksymalnych dla nieruchomości niezamieszkałych i wykorzystywanych do celów rekreacyjno-wypoczynkowych),
- ✔ umożliwiono ustalenie niższych stawek opłat dla mieszkańców segregujących odpady (nawet do czterech razy mniej niż w przypadku mieszkańców nierealizujących tego obowiązku).

www.naszemiesci.pl
#segregujeMY

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Odpady komunalne zebrane w sposób selektywny mogą być kierowane bezpośrednio do recyklerów

Im większa ilość pozyskanych surowców wtórnych, tym w gminie powstaje mniejsza ilość strumienia odpadów zmieszanych, co gwarantuje niższe koszty gminy w procesie ich zagospodarowania w instalacjach komunalnych.

Surowce wtórne posiadają rynkową wartość uzależnioną od uzyskanego stopnia czystości

Ich sprzedaż przynosi wymierną korzyść gminom, gdyż przekłada się na mniejsze opłaty pobierane od mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Mieszkańcy widząc ekologiczną i ekonomiczną korzyść, mobilizują się do skuteczniejszego segregowania odpadów.

Skuteczna segregacja odpadów komunalnych chroni środowisko

Wysegregowane frakcje odpadów, uzyskane w drodze selektywnej zbiórki, stanowią cenne źródło surowców, które zostaną poddane recyklingowi.

JAK SKUTECZNIE WDRAŻAĆ JSSO?

- ✔ podstawą skuteczności Jednolitego Systemu Segregacji Odpadów jest stworzenie jasnych ram prawnych w formie aktu prawa miejscowego (regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy), który precyzyjnie informuje wszystkich mieszkańców o zasadach prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- ✔ bardzo ważnym elementem systemu jest powszechnie prowadzona edukacja w zakresie korzyści wynikających z prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- ✔ czynnikiem motywującym jest rzetelne ustalenie stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów

JAK OBNIŻYĆ KOSZTY FUNCJONOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINIE?

- ✔ przekazać odpady komunalne do dowolnie wybranej instalacji komunalnej
- ✔ zmienić sposób rozliczania się z przedsiębiorcą odbierającym odpady (odejść od ryczału)
- ✔ odsprzedać pozyskane surowce wtórne recyklerom
- ✔ nawiązać współpracę z organizacjami odzysku w celu sprzedaży DPR
- ✔ związek międzygminny
- ✔ zastosować tryb „in-house” w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego
- ✔ zastosować różne metody naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- ✔ skorzystać ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na działania dot. gospodarki odpadami

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

PAPIER

PAPIERU ZBIERANIE TO DRZEW NIEWYCINANIE

Wrzucamy:

- ✓ opakowania z papieru i tektury
- ✓ gazety, czasopisma i ulotki
- ✓ zeszyty
- ✓ papier biurowy
- ✓ kartony, torby papierowe

Nie wrzucamy:

- ✗ odpadów higienicznych, np. ręczników papierowych i zużytych chusteczek, pieluch, podpasek
- ✗ kartonów po mleku i napojach
- ✗ papieru lakierowanego i powleczonego folią
- ✗ zanieczyszczonego papieru
- ✗ papierowych worków po nawozach i materiałach budowlanych

PAPA PIER

Mam osobistą eko-kulturę
– zbieram MAKULATURĘ.
Ot co!

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

SZKŁO

SZKŁA PRZETWARZANIE TO SUROWCÓW OSZCZĘDZANIE

Wrzucamy:

- ✔ butelki po napojach i żywności
- ✔ słoiki bez metalowych nakrętek
- ✔ szklane opakowania po kosmetykach

WYSZKŁOLONY

Szklany słoik i butelka?!
Toż to SZKŁO! Oda wyrzucić
takie surowce!

Nie wrzucamy:

- ✘ ceramiki, doniczek, porcelany
- ✘ szkła okularowego, żaroodpornego i hartowanego
- ✘ zniczy z zawartością wosku
- ✘ żarówek, świetlówek i reflektorów
- ✘ szklanych opakowań po lekach, rozpuszczalnikach i olejach
- ✘ lusterek i szyb okiennych

Dodatkowo gminy mogą zapewnić osobne pojemniki na szkło białe (pojemnik koloru białego oznaczony napisem „Szkło bezbarwne”) i kolorowe (pojemnik koloru zielonego oznaczony napisem „Szkło kolorowe”)

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

PLASTIK I METALE PO PRZETWORZENIU UŻYWAJ STAŁE

Wrzucamy:

- ✓ butelki z tworzyw sztucznych
- ✓ opakowania z tworzyw sztucznych, torebki, worki foliowe
- ✓ kartony po mleku i sokach (TETRAPAK)
- ✓ puszki
- ✓ folię aluminiową
- ✓ opakowania po środkach czystości, kosmetykach

Nie wrzucamy:

- ✗ zużytych baterii i akumulatorów
- ✗ opakowań po farbach, lakierach i olejach
- ✗ plastikowych zabawek
- ✗ części samochodowych
- ✗ zużytego sprzętu elektronicznego i AGD
- ✗ artykułów wykonanych z połączenia tworzywa sztucznego i gumy

PLASTIKA METALIKA

Segregujesz SZTUCZNE tworzywa?
To dla Ziemi pomoc PRAWDZIWA!

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

BIOODPADY

DAJĄ NAWÓZ DOSKONAŁY

Wrzucamy:

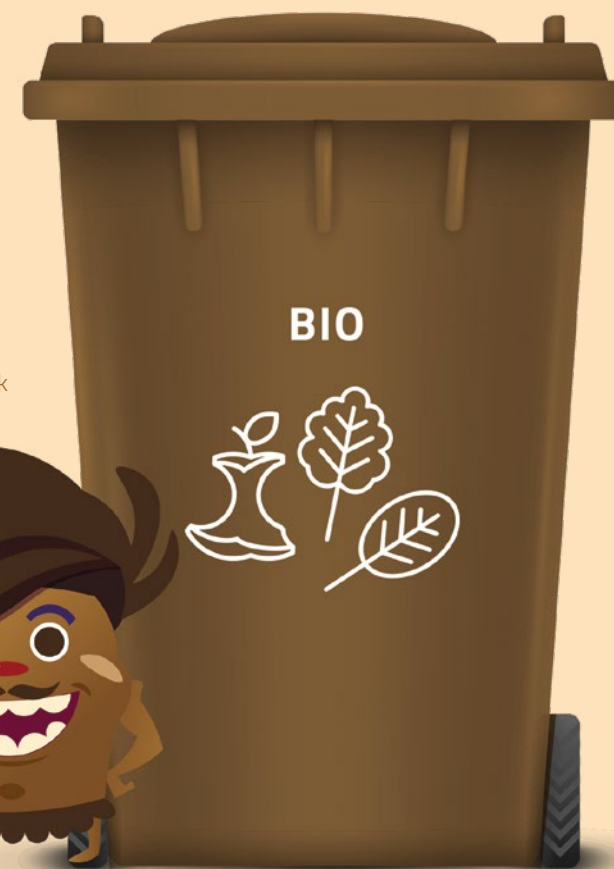
- ✓ resztki warzyw i owoców
- ✓ gałęzie drzew i krzewów
- ✓ skoszoną trawę, liście, kwiaty
- ✓ trociny i korę drzew

Nie wrzucamy:

- ✗ ziemi i kamieni
- ✗ popiołu z węgla kamiennego
- ✗ impregnowanego drewna
- ✗ mięsa
- ✗ odchodów zwierzęcych
- ✗ zużytych olejów jadalnych
- ✗ płyt wiórowych i pilśniowych
- ✗ leków

EL BIO

Naturalnie, że biodegradowalnie, Amigo!
Wszystko, co z ziemi wyrosło, na kompościk
może wrócić

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

ODPADY ZMIESZANE

NIE SĄ PRZEZ ŚRODOWISKO MILE WIDZIANE

Wrzucamy:

- ✔ wszystko, czego nie można wyrzucić do pozostałych pojemników i **co nie jest** odpadem niebezpiecznym lub zbieranym według innych zasad (jak np. przeterminowane leki i chemikalia, zużyty sprzęt elektroniczny i AGD, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony).

ZMIESZKO

Czuję się bardzo zmieszany, gdy trafiają do mnie wartościowe surowce...

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

PUNKTY SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK)

Do PSZOK oddajemy:

- ✓ zużyte baterie i akumulatory
- ✓ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- ✓ meble i inne odpady wielkogabarytowe
- ✓ zużyte opony
- ✓ odpady budowlane i rozbiórkowe
- ✓ drewno i surowce lakierowane
- ✓ farby i chemikalia
- ✓ żarówki i świetlówki

**Przeterminowane leki oddajemy do apteki posiadającej
odpowiedni do tego celu pojemnik**

JAKIE PRODUKTY POWSTAJĄ Z SUROWCÓW UZYSKANYCH Z RECYKLINGU

PLASTIK

- opakowania z tworzyw sztucznych, np. butelki PET
- opakowania
- folie
- włókna do produkcji ubrań, np. polar
- włókna do produkcji osnowy do dywanów
- wkłady do filtrów samochodowych i przemysłowych
- maty do stabilizacji dróg i wałów przeciwpowodziowych
- meble ogrodowe
- zabawki
- płyty izolacyjne
- długopisy
- słupki drogowe
- ekrany przeciwhałasowe
- ogrodzenia
- ramy okienne z PVC

PAPIER

- filtry do kawy
- opakowania do jajek
- klosze oświetleniowe i abażury
- taśmy maskujące/ochraniające
- maseczki ochronne
- produkty higieny osobistej (ręczniki papierowe, papier toaletowy)
- papier gazetowy (drukarski)

JAKIE PRODUKTY POWSTAJĄ Z SUROWCÓW UZYSKANYCH Z RECYKLINGU

SZKŁO

- opakowania szklane
- kafelki i blaty kuchenne
- szkła optyczne
- materiały budowlane w postaci włókien szklanych, materiałów porowatych, szkła piankowego, a także mat i płyt izolacyjnych

BIOODPADY

- nawóz dla roślin
- kompost

www.naszesmieci.pl
#segregujeMY

MAPA DOBRYCH PRAKTYK

Bolesławiec

Aplikacja EcoHarmonogram

– Mieszkańcy Bolesławca mają możliwość skorzystania z bezpłatnej aplikacji na smartfony „EcoHarmonogram”, która ma za zadanie m.in. przypominać o terminie wywozu odpadów, informować o zmianie harmonogramu ich odbioru, umożliwiać zgłoszenie nieprawidłowości za pomocą wskazania lokalizacji GPS oraz załączenia zdjęcia.

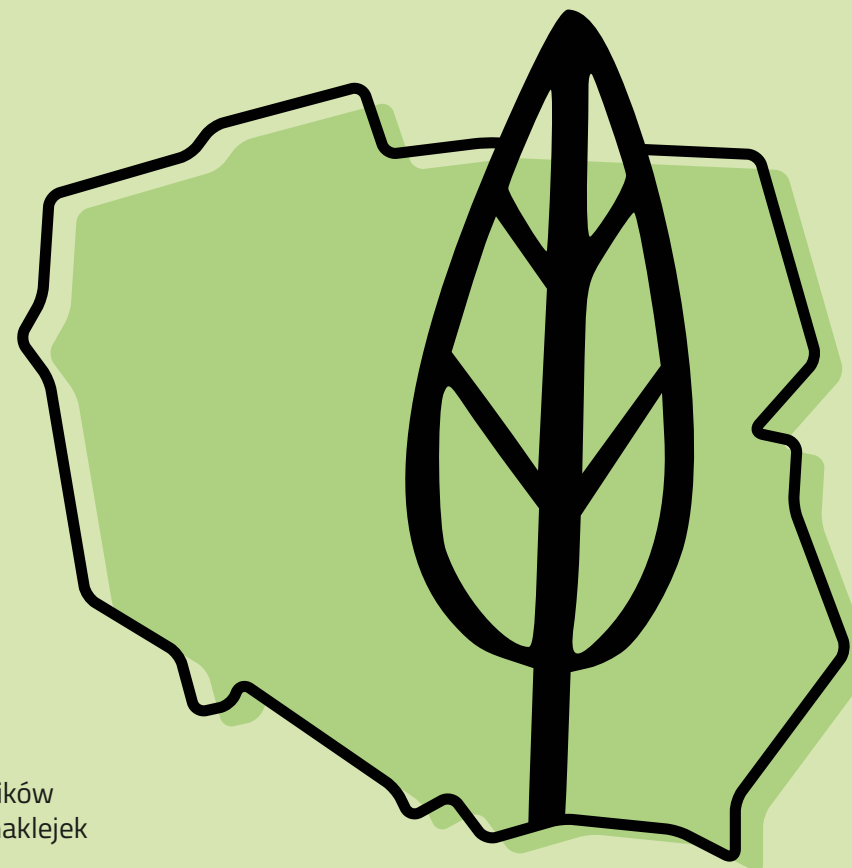
Użytkownicy mogą skorzystać z dostępnych w aplikacji informacji poświęconych Punktom Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, wskazówek na temat prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, a także sprawdzić dane o jakości powietrza na terenie Bolesławca.

Ciechanów

System weryfikacji segregowania odpadów w zabudowie wielorodzinnej

– Innowacyjny pilotaż Systemu Indywidualnej Segregacji Odpadów, z użyciem inteligentnych pojemników „Elektroniczny Licznik Miejskich Odpadów”. Mieszkańcy będą je otwierać przy pomocy otrzymanych naklejek z indywidualnymi kodami. Pojemniki będą ważyły wrzucane, właściwie posegregowane odpady.

System będzie sposobem na rozliczenie mieszkańców z zadeklarowanej segregacji śmieci.

Gorzów Wielkopolski

Akcja „Wymień odpady na kulturalne wypadki”

– Mieszkańcy w zamian za przyniesioną odpowiednią ilość odpadów do dedykowanych punktów mają możliwość otrzymać wybraną wejściówkę, m.in. do kina, filharmonii, parku rozrywki, na koncerty, wydarzenia sportowe czy do lokali gastronomicznych.

Akcja ma za zadanie zaktywizować mieszkańców do segregowania odpadów komunalnych z obopólną korzyścią.

Katowice

Wdrażanie akcji „Katowice zamykają obieg”

– Miasto Katowice będzie wdrażać kampanię, która ma na celu szerzenie idei gospodarki o obiegu zamkniętym. Jej celem jest wypracowanie długofalowej polityki i programów obejmujących całą wspólnotę, w tym mieszkańców, ruchy oddolne i organizacje pozarządowe, biznes i administrację. Ideą jest stopniowe ograniczanie ilości produkowanych odpadów, obejmujące m.in. ponowne użycie produktów, recykling czy kompostowanie.

Gmina Kępice

Wprowadzenie Systemu Monitorowania Odpadów Komunalnych SMOK

– Narzędzia przygotowanego dla pracowników Urzędów Miast i Gmin oraz dla osób pracujących w Związkach Międzygminnych. System stwarza możliwość prowadzenia sprawozdań oraz raportów przez firmy wywozowe za pomocą przeglądarki www bezpośrednio do systemu. System Monitorowania Odpadów Komunalnych umożliwi prowadzenie ewidencji nieruchomości oraz kontrolowanie sposobu zbiórki.

Piła

Stworzenie tzw. Repair Cafe

– Projektu zakładającego integrację oraz edukację społeczności lokalnej, poprzez darmową, wzajemną naprawę urządzeń niezdatnych do użytku. Reperacja uszkodzonych przedmiotów przedłuża ich żywotność, przywraca możliwość ponownego stosowania oraz zapobiega wyrzucaniu i nadprodukcji odpadów. Repair Cafe Piła jest pierwszym takim miejscem w Polsce.

Polkowice

Budowa Centralnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

– Gwarantującego przyjmowanie od mieszkańców wysegregowanych odpadów pochodzących z gospodarstw domowych. Jest to nowoczesny obiekt, w którym dodatkowo realizowane są funkcje przygotowania wskazanych frakcji odpadów do ponownego użycia oraz zbierania i przekazywania kolejnym użytkownikom rzeczy używanych. Przedsięwzięcie przyczynia się do zwiększania świadomości ekologicznej przez edukowanie i informowanie jego odbiorców oraz interesariuszy o zasadach segregowania odpadów komunalnych.

Strzegom

Wprowadzenie systemu RFID

– Pozwalającego gminie gromadzić dane nt. odbioru odpadów oraz weryfikować, czy mieszkańcy je segregują. Strzegomski system został zaprojektowany tak, aby wzmocnić efektywność selektywnej zbiórki i wyeliminować luki w bazach danych.

System RFID gwarantuje uszczelnienie systemu odbioru odpadów. Monitoring umożliwiają etykiety RFID umieszczone na pojemnikach oraz czytniki i waga zainstalowana na śmieciarkach odbierających odpady zmieszane. Czytnik znajdujący się na pojeździe odczytuje adres nieruchomości i wagę odbieranych odpadów. Danymi, które zostają skanowane w ramach monitoringu RFID są: wielkość pojemnika i jego identyfikator, odbierana frakcja, waga odbieranej frakcji, adres posesji, data i godzina odbioru oraz ewentualna przyczyna nieodebrania odpadów.

Szczecin

Projekt „Rozbudowa sieci EKOPORTÓW wraz z wyposażeniem i usprawnienie systemu obsługi mieszkańców Gminy”

– W ramach którego wybudowano kolejny PSZOK, rozbudowując tym samym sieć istniejących punktów oraz przeprowadzono dwie kampanie edukacyjno-informacyjne. Szczecińskie Ekoporty przyjmują m.in. zużyte sprzęty elektryczne, opony, chemikalia, odpady tekstylne, bioodpady i wiele innych. Energia do obsługi Ekoportu pozyskiwana jest z baterii słonecznych, gromadzona i wykorzystywana jest również deszczówka.

Na miejscu odbywa się wiele akcji: konkursy, warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży, zbiórka używanych książek, które potem idą dalej w świat.

www.naszesmieci.pl
[#segregujeMY](https://www.facebook.com/segregujemy)

Przewodnik przeznaczony jest dla gmin odpowiedzialnych za działania komunikacyjne związane z Jednolitym Systemem Segregacji Odpadów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Niniejszy materiał został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Ministerstwo Środowiska.

